

Suvestinė redakcija nuo 2019-04-17 iki 2020-06-04

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-11-30, i. k. 2017-19113

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PROFESIONALIOJO SCENOS MENO VEIKLOS NACIONALINĖS
PROGRAMOS IR PROFESIONALIOJO SCENOS MENO VEIKLOS
NACIONALINĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2017 m. lapkričio 30 d. Nr. IV-1144
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo 16 straipsnio 7 ir 8 dalis:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinę programą;

1.2. Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos nuostatus.

2. N u s t a t a u, kad informacija dėl paraiškų priėmimo Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos priemonėms finansuoti 2018 metais skelbiama iki š. m. lapkričio 30 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos interneto svetainėje www.lrkm.lt.

Kultūros ministrė

Liana Ruokytė-Jonsson

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. ĮV-1144

PROFESIONALIOJO SCENOS MENO VEIKLOS NACIONALINĖ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos (toliau – Programa) paskirtis – nustatyti nacionalinių ir valstybinių teatrų ir koncertinių įstaigų, kuriose savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, (toliau – Įstaigos) kūrybinės veiklos tikslus siekiant plėtoti Lietuvos profesionalųjį scenos meną, skatinti novatoriškumą ir tarptautiškumą, didinti kultūros paslaugų prieinamumą, kokybę ir įvairovę visoje šalyje, stiprinti scenos meno įstaigų tinklo atvirumą, mažinti regionų kultūrinę atskirtį.

2. Programoje vartojamos šios sąvokos:

2.1. **Jaunasis menininkas** – asmuo nuo 18 iki 35 metų, vykdamas kūrybinę veiklą profesionaliojo scenos meno srityje ir teigiamai įvertintas scenos meno kritikų;

2.2. **Pripažintas menininkas** – asmuo, sukūręs ir (ar) atlikęs kūrinius, kurie buvo teigiamai įvertinti scenos meno kritikų, apdovanotas nacionaliniais ar tarptautiniais apdovanojimais.

2.3. **Bendra gamyba** – Įstaigų su kitomis Lietuvos profesionaliojo scenos meno įstaigomis bendrų scenos meno kūrinių sukūrimas pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis ar Įstaigų su Lietuvos ar užsienio kultūros ir meno įstaigomis bendrų scenos meno kūrinių sukūrimas pagal koprodukcijos sutartis;

2.4. **Rezidencija** – jaunajam menininkui ar jų kolektyvui Įstaigos suteikiama patalpa, laikas ir resursai individualiam ar bendram kūrybiniam darbui.

Kitos Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme.

3. Programa parengta vadovaujantis:

3.1. Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo 16 straipsniu;

3.2. 2017 m. vasario 28 d. Valstybinio audito ataskaita Nr. V-A-P-50-2-3 „Kaip Kultūros ministerija formuoja kultūros politiką, organizuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą“.

4. Programa atitinka:

4.1. Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“ nuostatas;

4.2. Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“, pagrindinius siekinius;

4.3. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, tikslus ir uždavinius;

4.4. Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, trečio skyriaus trečiojo skirsnio „Atvira ir įtrauki kultūros politika“ 163 punktą bei 168.1 papunktį.

4.5. Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 2.1.4. darbo „Kultūros ir meno paslaugų įvairovei skirtos aplinkos ir būtinų sąlygų užtikrinimas, siekiant įdiegti sociokultūrinės naujovės, įsitraukti į tautinės tapatybės formavimą bei tarpkultūrinio dialogo plėtojimą“ 6 veiksmą „Tradicinių tautinių bendruomenių kultūrinės ir kūrybinės veiklos, jos sklaidos per regioninius centrus savivaldybėse ir šalies kultūros įstaigų paslaugų infrastruktūrą įgyvendinimas“; 2.3.6. darbo „Strateginio Lietuvos kultūros vaidmens valstybės politikoje įtvirtinimas ir tvaraus finansavimo modelio įgyvendinimo sąlygų užtikrinimas“ 8 veiksmą „Bazinio kultūros finansavimo didinimas, pritraukiant valstybės biudžeto, ES fondų investicijas ir privačias lėšas, pertvarkytoms ir atskaitingoms visuomenei nacionalinėms kultūros įstaigoms, kultūros darbuotojams atsižvelgiant į nacionalinius susitarimus“; 2.4.3. darbo „Kultūros paslaugų išplėtimas regionuose, sukuriant europinius, nacionalinius, regioninius kultūros kelius“ 3 veiksmą „Profesionalių meno kolektyvų judumo (mobilumo) šalies regionuose modelio sukūrimas ir išbandymas“; 2.4.4. darbo „Funkcionalaus valstybinių jubiliejų modelio sukūrimas ir įgyvendinimas“ 2 veiksmą „Bendros kultūrinės programos minint svarbias Baltijos šalių istorijai datas (2018–2020) parengimas ir įgyvendinimas“.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Strateginis Programos tikslas – plėtoti ir skleisti profesionalųjį scenos meną, didinti kultūros paslaugų prieinamumą ir kokybę visoje šalyje, stiprinti scenos meno įstaigų tinklo atvirumą, novatoriškumą ir integraciją į tarptautinę kultūros ir meno erdvę.

6. Pirmasis Programos tikslas (toliau - 1 tikslas) – siekti, kad būtų sukurti aukštos meninės vertės profesionaliojo scenos meno kūriniai, kad į Įstaigų kūrybinę veiklą būtų įtraukti jauni menininkai, skatinti scenos meno kūrinių įvairovę, bendrą scenos meno kūrinių gamybą.

6.1. Situacijos analizė:

6.1.1 Įstaigos įgyvendina valstybės politiką profesionaliojo scenos meno srityje, kurdamos profesionaliojo scenos meno kūrinius ir (ar) juos viešai atlikdamos arba pristatydamos. Savo kūrybine veikla jos ugdo kūrybingą visuomenę, tenkina jos poreikį aukštos kokybės scenos meno paslaugoms, siekia sudominti scenos menu naujas auditorijas. Tačiau Įstaigų kūrybinio potencialo plėtros galimybėms įtaką daro finansinių šaltinių, kuriais Įstaigos gali pasinaudoti naujiems scenos meno kūriniams sukurti bei skleisti, ribotumas. Didžioji lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, dalis tenka pastatų išlaikymui ir darbo užmokesčiui, todėl kūrybinei veiklai lėšų lieka nepakankamai. Siekdamos įgyvendinti nustatytus veiklos tikslus Įstaigos naudoja pajamų įmokas ir projektinį finansavimą, skiriamą Lietuvos kultūros tarybos, ar kitų Lietuvos ar užsienio fondų lėšas. Vidutiniškai Įstaigos uždirba apie 5–30 % (nuo skiriamų valstybės biudžeto lėšų) pajamų, kurias dažnai tenka skirti ne tiek kūrybiniam sumanymams įgyvendinti, kiek darbuotojų darbo užmokesčiui. Įstaigų uždirbamų lėšų nepakanka, norint diegti naujovės kūrybiniame procese, taip

pat naudoti šiuolaikines technologijas (apšvietimas, video projekcijos, kokybiškas garsas), pasitelkti aukštos kvalifikacijos specialistus (garso ir šviesų dailininkus, scenografijos dailininkus ir kt.), pritraukti naujas auditorijas, ypač – jaunesnio amžiaus žiūrovus. Įstaigų kasmet pateikiami duomenys ir Įstaigų vadovų apklausos rodo, kad operos ar baleto spektaklio sukūrimas kainuoja 30-300 tūkst. eurų, dramos ar šokio spektaklio sukūrimas – 15-100 tūkst. eurų, lėlių teatro spektaklio sukūrimas – 10-15 tūkst. eurų, koncertinės programos parengimas – 5-15 tūkst. eurų. Įstaigos siekia sukurti po 4-5 naujus profesionaliojo scenos meno kūrinius per metus, 40-270 nekartotinių unikalių koncertinių programų, tačiau dėl didelės konkurencijos ir ribotų Lietuvos kultūros tarybos finansavimo galimybių neretai ir labai aukštos meninės vertės scenos meno projektai negaudavo projektinio finansavimo arba finansavimas būdavo daug mažesnis negu reikalinga. Tarptautinių ir užsienio fondų ir organizacijų skiriamos lėšos taip pat dažnai neatitinka poreikių. Tai apriboja galimybes realizuoti kūrybinius sumanymus ir Įstaigos yra priverstos keisti suplanuotą repertuarą. Programa siekiama suformuoti Įstaigų finansavimo sistemą, kuri būtų aiški, apibrėžta laike ir sudarytų sąlygas užtikrinti tolygų aukštos meninės vertės profesionaliojo scenos meno kūrinių kūrimą ir jų įvairovę. Tokia sistema padėtų užtikrinti efektyvesnį kultūros politikos įgyvendinimą. Įstaigos naujai sukuriama scenos meno kūriniais aktyviau prisidėtų prie kultūros politikos tikslų įgyvendinimo: nagrinėtų temas, kurios aktualios visuomenei, novatoriškais meniniais sprendimais sudomintų naujas žiūrovų grupes, skatintų visuomenės kūrybiškumą ir kritinį mąstymą.

6.1.2 Scenos meno kūrinių kokybė priklauso nuo tvarios kūrybinių idėjų kaitos scenos meno lauke, kuri atsiranda bendradarbiaujant kūrėjams ir Įstaigoms. Nemažai Lietuvos profesionalaus scenos meno kolektyvų ir kūrėjų ar atlikėjų yra vertinami užsienyje, kviečiami dalyvauti tarptautiniuose projektuose, festivaliuose, kuriuose dažnai pelno apdovanojimus. Tačiau nepalanki teisinė aplinka, finansinių resursų stoka ir ribotos galimybės juos planuoti varžė Įstaigų bendradarbiavimą. Įstaigos didelę dalį repertuaro formuoja iš scenos meno kūrinių, kuriuos atlieka Įstaigų darbuotojai, o tai skatina kūrybinę inerciją, riboja kūrėjų ir atlikėjų galimybes tobulėti. Šiuo metu teisinė aplinka yra pasikeitusi: Profesionaliojo scenos meno įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintas naujas veiklos būdas – jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis su kitomis profesionaliojo scenos meno įstaigomis. Bendra kūrybinė veikla leidžia efektyviausiu būdu panaudoti Įstaigos kūrybinius resursus ir sutelkti kelių partnerių finansinius ir kūrybinius išteklius veiklai įgyvendinti. Be to, bendros gamybos būdu sukurti scenos meno kūriniai iš karto gali pasiekti platesnį vartotojų ratą, jie skirti dviejų ar daugiau Įstaigų lojaliems paslaugų vartotojams.

6.1.3 Siekiant scenos meno sektoriaus atsinaujinimo, į Įstaigų veiklą būtina įtraukti jaunuosius menininkus ar jų kolektyvus. Tiek turinio, tiek formos prasme jaunieji kūrėjai gali pasiūlyti netikėtus kūrybinius sprendimus, aktualias temas, kurios yra svarbios tam tikrai visuomenės grupei ir padėti plėsti Įstaigos žiūrovų ratą. Tačiau jaunieji menininkai yra pažeidžiami dėl mažesnio socialinio kapitalo ir menkesnės darbo patirties. Jiems sunkiau įgyti resursų kūrybinių projektų įgyvendinimui, todėl karjeros pradžioje egzistuoja didelė „iškritimo“ iš kūrybinės veiklos rizika – negalėdami gauti pakankamai pajamų iš savo kūrybinės veiklos jaunieji menininkai gali apleisti savo kūrybinę veiklą ir įsitraukti į kitas ekonomines veiklas. Nors vis daugiau jaunųjų menininkų siekia įsitraukti į Įstaigų veiklą tik baigę aukštąjį mokslą ir Įstaigos noriai atveria savo scenas jaunųjų menininkų darbams, tačiau jų kūrybiniai sumanymai ne visada užtikrina pajamas. Jaunųjų menininkų integravimąsi į Įstaigos kūrybinę veiklą apsunkina žemas darbo užmokesčio lygis, lėšų, skirtų stažuotėms, stoka ir teisinės kliūtys (pavyzdžiui, darbo sutarčių ypatumai – jaunieji menininkai nori išsaugoti tam tikrą nepriklausomybę ir galimybę dirbti projektiniu būdu).

Todėl, siekiant įtraukti ir išlaikyti jaunuosius menininkus scenos meno lauke, būtina užtikrinti tiek papildomas šiam tikslui skirtas lėšas, tiek sukurti jauniems menininkams priimtina darbo modelį – kūrybines rezidencijas.

6.2. Uždaviniai pirmajam Programos tikslui pasiekti:

6.2.1. užtikrinti naujų, novatoriškų profesionaliojo scenos meno kūrinių kūrimą;

6.2.2. sudaryti sąlygas Įstaigų su kitomis Lietuvos profesionaliojo scenos meno įstaigomis ir (ar) užsienio scenos meno organizacijomis bendrų scenos meno kūrinių sukūrimui pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

6.2.3. sudaryti sąlygas jauniems talentingiems menininkams ar jų kolektyvams reziduoti Įstaigose.

7. Antrasis Programos tikslas (toliau – 2 tikslas) – siekti, kad Lietuvos ir užsienio aukštos meninės vertės profesionaliojo scenos meno kūriniai būtų prieinami visoje šalyje, užtikrinti jų sklaidą užsienyje.

7.1. Situacijos analizė:

7.1.1. Šiuo metu 71 % Lietuvos gyventojų mano, kad per pastaruosius metus kultūros paslaugų prieinamumas pagerėjo arba nepakito¹. Taip manančių 2014 m. buvo net 83 %, taigi galima daryti išvadą, kad kultūros paslaugų prieinamumas Lietuvos gyventojams nuo 2014 m. sumažėjo. Sunkiausiai Lietuvos gyventojams prieinami scenos meno renginiai (jų prieinamumas sumažėjo net 23 % palyginti su 2014 m.), taip pat 13 % gyventojų netenkina scenos meno pasiūla. Regionuose esančios kultūros ir meno renginių organizavimo įstaigos labiau linkusios pristatyti komercinę scenos meno produkciją. Tokios pasiūlos dominavimą apsprendžia regionų gyventojų mažesnės pajamos, žemesnis išsilavinimas, regionuose esanti ribota fizinė infrastruktūra, kuri nėra tinkama aukšto meninio lygio scenos meno produkcijai pristatyti. Problemą iliustruoja ir kultūros statistikos leidinio „Kultūra 2016“ duomenys: 2016 m. pagal vienam tūkstančiui gyventojų tenkantį žiūrovų skaičių valstybiniuose teatruose Lietuva dvigubai atsilieka nuo Latvijos ir dar labiau nuo Estijos.² Lietuvoje profesionalusis scenos menas lengvai prieinamas tik pagrindinių 5 miestų gyventojams – mažesnių miestų ar vietovių gyventojai itin retai turi galimybę matyti geriausių šalies kūrėjų aukštos meninės vertės scenos meno kūrinius. Programa leistų kurti scenos meno kūrinius specialiai regionams: nedidelės apimties, bet aukštos meninės kokybės kūrinius, kurie yra pritaikyti kultūros centrų scenoms ir nereikalauja ypatingos įrangos ir technikos, tačiau ugdytų žiūrovų meninį skonį, poreikį aukštos kokybės scenos menui, kartu būtų atsižvelgiama į regiono auditorijos ekonomines galimybes. Pagal Lietuvos nacionalinio kultūros centro duomenis, šalyje yra 157 kultūros centrai, kuriuose galėtų būti viešai atliekami profesionaliojo scenos meno kūriniai. Tačiau tokiu atveju Įstaigos neretai turi vežtis visą reikiamą įrangą, kad išlaikytų aukštą scenos meno kūrinių kokybės lygį. Taigi sklaidos intensyvumas regionuose tiesiogiai priklauso nuo kultūros centrų (ir ne tik) aprūpinimo ir techninio pasiruošimo priimti didelės apimties scenos meno kūrinius bei nuo tolygiai sklaidai regionuose skiriamų finansinių resursų.

Kai kurios Įstaigos regionų pasiekiamumo problemas sprendžia teikdamos „žiūrovų mobilumo“ paslaugą: regionų gyventojams padengiami kelionės kaštai, suteikiant galimybę

¹ Pagal 2017 m. birželio 22 d. UAB „Socialinės informacijos centras“, UAB „Norstat LT“ tyrimo „Gyventojų dalyvavimas kultūroje ir pasitenkinimas kultūros paslaugomis“ duomenis.

² Kultūros statistikos leidinys „Kultūra 2016“ (<https://osp.stat.gov.lt/services-portlet/pub-edition-file?id=27660>)

pamatyti originalų scenos meno kūrinių, o ne regionų erdvėms pritaikytą originalo adaptaciją. Programos lėšos leistų plėsti „žiūrovų mobilumo“ paslaugos geografinę teritoriją ir didinti paslaugos teikimo dažnumą.

Užsienio kūrėjų kokybiški scenos meno kūriniai prieinami iš esmės tik 3 didžiųjų miestų gyventojams ir dažniausiai tik vienkartinį pristatymų scenos meno festivaliuose forma. Tokiu būdu mažesnių miestų, rajonų centrų gyventojai iš viso neturi galimybių pamatyti ar išgirsti aktualius, tarptautinės sėkmės sulaukusius scenos meno kūrinius. Todėl šios Programos rėmuose šalies ir užsienio scenos meno sklaidai Lietuvoje skirtos lėšos didintų aukšto meninio lygio aktualios lietuviškos ir tarptautinės kultūros pasiekiamumą visų regionų gyventojams, leistų jiems adekvačiomis laiko ir finansų sąnaudomis gauti aukštos kokybės kultūros paslaugas.

Scenos meno įstaigos prisideda prie šalies įvaizdžio formavimo, o užmegztų ryšių su užsienio organizacijomis, siekiančiomis pristatyti užsienyje Lietuvos scenos meno produkciją, geografinis spektras yra platus. Kultūros ministerija yra pagrindinė kultūros tarptautiškumo politiką formuojanti institucija, per sukurta kultūros atašė tinklą siekianti analizuoti žiūrovo lūkesčius užsienio šalyse, tarpininkauti pristatant kūrybinius Lietuvos produktus. Nors tikimasi, kad kultūros ir meno įstaigos tiesiogiai prisidės prie tarptautiškumo politikos tikslų įgyvendinimo, tačiau šiuo metu Kultūros ministerijai pavaldžių įstaigų įsitraukimas į tarptautines veiklas nėra sisteminis³. Didele dalimi scenos meno kūrinių sklaida užsienyje yra nulemta Įstaigų vadovų pasirinkimo, apribota turimų resursų bei priimančios šalies įstaigų indėlio. Savo tarptautinės veiklos intensyvumu išsiskiria scenos meno įstaigos, kurių tarptautinė veikla (dažniausiai gastrolių forma) užtikrina papildomas pajamas, tačiau ir šis finansavimo šaltinis yra trumpalaikis ir mažos apimties⁴. Paaikšėjus, kad papildomas finansavimas (dažniausiai Lietuvos kultūros tarybos lėšomis) sklaidai užsienyje negautas, Įstaiga dažnu atveju priima sprendimą nevykdyti scenos meno kūrinių sklaidos užsienyje, nors galbūt gastrolių metu būtų užmegzti svarbūs ryšiai, lemsiantys pelningus sandorius ateityje. Programos skiriamos lėšos leistų įgyvendinti sistemingą Įstaigų scenos meno kūrinių sklaidą užsienyje, o tai užtikrintų stabilią rinkų užsienyje plėtrą ir teigiamą Lietuvos įvaizdžio formavimą.

7.2. Uždaviniai antrajam Programos tikslui pasiekti:

7.2.1. užtikrinti Įstaigų scenos meno kūrinių sklaidą Lietuvos regionuose;

7.2.2. užtikrinti užsienio scenos meno atlikėjų programų pristatymą Lietuvoje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

7.2.3. užtikrinti Lietuvos įstaigų scenos meno kūrinių sklaidą užsienyje.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS EKSPERTŲ GRUPĖS SUDARYMAS

8. Paraiškų vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos kultūros ministro sudaryta Programos ekspertų grupė (toliau – ekspertų grupė), sudaryta iš dviejų Nacionalinių kultūros įstaigų asociacijos deleguotų atstovų, dviejų Valstybės teatrų vadovų asociacijos deleguotų atstovų ir vieno kultūros ministro atstovo. Atstovai privalo būti nepriekaištingos reputacijos profesionaliojo scenos meno

³ 2016 m. lapkričio 23 d. Lietuvos kultūros tarptautiškumo politikos formavimo ir įgyvendinimo tobulinimas. Galimybių studija.

⁴ Idem.

srities specialistai, turintys ne mažesnę nei 5-erių metų projektų rengimo ir (ar) jų vertinimo patirtį, taip pat žinių ir gebėjimų (kompetencijos), padedančių siekti Programoje nurodytų tikslų.

9. Pirmoji ekspertų grupės kadencija sudaroma tokia tvarka:

9.1. Po vieną Nacionalinių kultūros įstaigų asociacijos ir Valstybės teatrų asociacijos narį skiriama 2 metų kadencijai;

9.2. Po vieną Nacionalinių kultūros įstaigų asociacijos, Valstybės teatrų asociacijos narį ir kultūros ministro atstovą skiriama 3 metų kadencijai;

9.3. Pasibaigus 9.1-9.2 papunkčiuose nustatytai eksperto kadencijai, jį paskyrusi ar delegavusi institucija naują narį skiria 2 metams. Tas pats asmuo ekspertu gali būti ne daugiau nei 2 kartus iš eilės.

10. Ekspertas atšaukiamas, jeigu:

10.1. atsisako eiti pareigas;

10.2. įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl nusikalstamos veiklos padarymo;

10.3. neatliko savo pareigų be pateisinamos priežasties;

10.4. pažeidžia Nešališkumo deklaravimo ir Konfidencialumo pasižadėjimo nuostatas (Programos nuostatų 3 ir 4 priedai);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

10.5. ekspertai raštiškai kreipiasi į kultūros ministrą, pateikdami motyvus dėl eksperto atleidimo, ir kultūros ministras priima sprendimą dėl eksperto atšaukimo;

10.6. miršta.

11. Jeigu ekspertas keičiamas nepasibaigus kadencijai, kultūros ministras paskiria naują ekspertą likusiam ekspertų grupės kadencijos laikui.

V SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

12. Lėšos Programai nustatomos Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

13. Programa finansuojama iš Kultūros ministerijai patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų.

14. Kultūros ministerija, kasmet rengdama atitinkamų metų strateginį veiklos planą, numato lėšas Programai įgyvendinti.

15. Programos 1 tikslui įgyvendinti skiriama 60 % Programos lėšų, o Programos 2 tikslui – 40 %. Poreikiui esant sumos keičiamos ne daugiau nei 20 %, Programos 8 punkte nurodytos ekspertų grupės sprendimu.

16. Programos įgyvendinimo pradžia – 2018 m. sausio 1 diena. Programos įgyvendinimą koordinuoja Kultūros ministerija.

17. Programos nuostatus tvirtina kultūros ministras. Programos nuostatuose nustatomi Programos vykdymo etapai, Programos paraiškų teikimo sąlygos ir jų vertinimas, ekspertų grupės darbo organizavimas, projektų finansavimo ir jų įgyvendinimo rezultatų vertinimo tvarka.

Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		2018-ųjų m.	2019-ųjų m.	2020-ųjų m.
	Strateginis Programos tikslas – plėtoti ir skleisti profesionalųjį scenos meną, didinti kultūros paslaugų prieinamumą ir kokybę visoje šalyje, stiprinti scenos meno įstaigų tinklo atvirumą, novatoriškumą ir integraciją į tarptautinę kultūros ir meno erdvę.			
E	Salių užpildymas (procentais, Lietuvoje ir užsienyje)	70 %	71 %	72%
E	Žiūrovų skaičius (Lietuvoje ir užsienyje) (asmenys)	150 000	160 000	170 000
E	Parduotų bilietų su nuolaida, akcija (ar specialios sumažintos kainos bilietų) skaičius (vienetai)	15 000	16 000	17 000
	Programos 1 tikslas - siekti, kad būtų sukurti aukštos meninės vertės profesionaliojo scenos meno kūriniai, kad į Įstaigų kūrybinę veiklą būtų įtraukti jauni menininkai, skatinti scenos meno kūrinių įvairovę, bendrą scenos meno kūrinių gamybą.			
	1 tikslo 1 uždavinys: <i>Užtikrinti naujų, novatoriškų profesionaliojo scenos meno kūrinių kūrimą</i>			
P	Sukurtų naujų, novatoriškų profesionaliojo scenos meno kūrinių skaičius (vienetai)	10	11	12

	1 tikslo 2 uždavinys: <i>sudaryti sąlygas Įstaigų su kitomis Lietuvos profesionaliojo scenos meno įstaigomis bendrų scenos meno kūrinių sukūrimui pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis ir Įstaigų su Lietuvos ir užsienio kultūros ir meno įstaigomis bendrų scenos meno kūrinių sukūrimui pagal koprodukcijos sutartis.</i>			
P	Bendrų scenos meno kūrinių su kitomis Lietuvos profesionaliojo scenos meno įstaigomis skaičius (vienetai)	3	5	6
P	Bendrų scenos meno kūrinių su užsienio kultūros ir meno įstaigomis skaičius (vienetai)	1	2	3
	1 tikslo 3 uždavinys: <i>Sudaryti sąlygas jauniems menininkams ar jų kolektyvams reziduoti Įstaigose.</i>			
P	Jaunų menininkų, dalyvavusių rezidencijose, skaičius (asmenys)	1	2	3
P	Jaunų menininkų rezidencijos metu sukurtų (atliktų) scenos meno kūrinių ar įgyvendintų kitų veiklų skaičius (vienetai).	1	2	3
	Programos 2 tikslas – siekti, kad Lietuvos ir užsienio aukštos meninės vertės profesionaliojo scenos meno kūriniai būtų prieinami visoje šalyje, užtikrinti jų sklaidą užsienyje.			
	2 tikslo 1 uždavinys: <i>Užtikrinti Įstaigų scenos meno kūrinių sklaidą šalies regionuose.</i>			
P	Scenos meno kūrinių žiūrovų skaičius kituose, nei įstaigos juridinės registracijos vieta, Lietuvos miestuose ar rajonuose (asmenys)	50 000	60 000	70 000
P	Scenos meno kūrinių skaičius kituose, nei įstaigos juridinės registracijos vieta, Lietuvos miestuose ar	200	240	280

	rajonuose. (vienetai)			
	2 tikslo 2 uždavinys: <i>Užtikrinti Lietuvos įstaigų scenos meno kūrinių sklaidą užsienyje.</i>			
P	Žiūrovų užsienyje skaičius (asmenys)	15 000	17 000	20 000
P	Scenos meno kūrinių užsienyje skaičius (vienetai)	15	17	20
	2 tikslo 3 uždavinys: <i>Pristatyti užsienio scenos meno kūrinius Lietuvoje.</i>			
P	Žiūrovų, pristatant užsienio scenos meno kūrinius, skaičius (asmenys)	3 000	4 000	5 000
P	Užsienio scenos meno kūrinių skaičius (vienetai)	2	3	4

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro

2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. ĮV-1144

(Lietuvos Respublikos kultūros ministro

2019 m. balandžio 9 d. įsakymo Nr. ĮV-270

redakcija)

PROFESIONALIOJO SCENOS MENO VEIKLOS NACIONALINĖS PROGRAMOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos (toliau – Programa) finansuojamos veiklos sritis, Programos vykdymo etapus, paraiškų teikimo sąlygas ir jų vertinimą, ekspertų grupės darbo organizavimą, projektų finansavimo ir jų įgyvendinimo rezultatų vertinimo tvarką.

2. Apraše vartojamos šios sąvokos:

2.1. **Projektas** – nacionalinio, valstybinio teatro ir koncertinės įstaigos (toliau – Įstaiga), kurioje savininko teisės ir pareigos įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, kūrybinės veiklos projektas, atitinkantis Programos tikslus ir uždavinius ir konkurso būdu galintis gauti finansavimą iš Programos lėšų.

2.2. **Paraiška** – Lietuvos Respublikos kultūros ministro nustatytos formos dokumentas, Įstaigos teikiamas Kultūros ministerijai (toliau – Ministerija), siekiant gauti finansavimą Projektui įgyvendinti.

Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme ir Programoje.

II SKYRIUS PROGRAMOS FINANSUOJAMOS VEIKLOS SRITYS

3. Programos lėšomis finansuojamos veiklos sritys:

3.1. naujo, novatoriško profesionaliojo scenos meno kūrinio sukūrimas;

3.2. Įstaigos su kita Lietuvos profesionaliojo scenos meno įstaiga ar užsienio scenos meno organizacija bendro scenos meno kūrinio sukūrimas pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį;

3.3. jaunųjų menininkų ar jų kolektyvų rezidencija Įstaigoje;

3.4. Įstaigos scenos meno kūrinių sklaida Lietuvos regionuose;

3.5. Įstaigos scenos meno kūrinių sklaida užsienyje;

3.6. užsienio scenos meno atlikėjų kūrinių pristatymas Lietuvoje.

III SKYRIUS PROGRAMOS VYKDYMO ETAPAI

4. Programa vykdoma tokia tvarka:

4.1. Paraiškų teikimas;

4.2. Programos tikslų finansavimo proporcingumo nustatymas;

4.3. Projektų vertinimas, lėšų skyrimas;

4.4. Projektų vykdymas ir atsiskaitymas;

4.5. Programos įgyvendinimo rezultatų vertinimas, apibendrinimas ir sklaida.

IV SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMAS

5. Įstaiga iki einamųjų metų balandžio 25 d. teikia Ministerijai:

5.1. raštą, kuriame nurodoma kitų metų kūrybinės veiklos svarbiausi darbai ir jų atlikimo sąlygos (jei tokių yra), kūrybinės veiklos kryptis, taip pat nurodomas Projektų sąrašas pagal svarbą;

5.2. Projekto paraiškos užpildytą formą (Nuostatų 1 priedas) ir užpildytą Projekto išlaidų sąmatos formą (Nuostatų 2 priedas). Kiekvienam Projektui yra pildoma atskira Paraiška.

6. Projektas gali būti vykdomas ilgiau kaip metus. Šiuo atveju kiekvienais metais Įstaiga teikia Paraišką atitinkamais metais vykdomo Projekto daliai.

7. Lėšos neskiriamos Projektui administruoti, pastatams rekonstruoti, kapitaliniam remontui atlikti, ilgalaikiam turtui įsigyti arba panaudoti kitų projektų įgyvendinimui.

8. Ministerijai teikiamos tinkamai užpildytos ir pasirašytos Paraiškos bei Projekto išlaidų sąmatos formos (popierinės). Šių dokumentų kopijos pateikiamos elektroniniu paštu Ministerijos atsakingam asmeniui, administruojančiam Programą. Įstaiga yra atsakinga už tai, kad popierinė Paraiška ir Projekto išlaidų sąmata atitiktų elektoriniu paštu atsiųstą šių dokumentų variantą.

V SKYRIUS PROGRAMOS EKSPERTŲ GRUPĖS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Ekspertai pirmojo posėdžio metu iš savo narių paprasta balsų dauguma kadencijos laikotarpiui išrenka ekspertų grupės pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Ekspertų grupės pirmininkui nesant arba jam laikinai negalint atlikti dalies ar visų funkcijų, ekspertų grupės pirmininko funkcijas atlieka pirmininko pavaduotojas.

10. Ekspertų grupės pirmininkas:

10.1. organizuoja ekspertų grupės darbą ir atsako už jai pavestų funkcijų atlikimą;

10.2. šaukia ekspertų grupės posėdžius, tvirtina posėdžių darbotvarkę, pirmininkauja posėdžiams.

11. Ekspertų grupės darbą techniškai aptarnauja Ministerija. Ekspertų grupės posėdžiams rengti, dokumentacijai tvarkyti ir posėdžiams protokoluoti Ministerija skiria ekspertų grupės sekretorių, kuris nėra ekspertų grupės narys.

12. Ekspertų grupės veiklos forma yra posėdžiai. Apie ekspertų grupės posėdžio laiką ir vietą turi būti pranešama ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio. Ekspertų grupės sekretorius su ekspertų grupės pirmininku suderintus kvietimus dalyvauti ekspertų grupės posėdyje išsiunčia elektroniniu paštu. Kartu su kvietimu dalyvauti ekspertų grupės posėdyje ekspertų grupės nariams turi būti pateikiama posėdžio darbotvarkė ir darbotvarkėje numatytiems klausimams svarstyti būtina informacija.

13. Programos ekspertų grupė (toliau – ekspertų grupė) per 40 darbo dienų nuo Paraiškų pateikimo dienos įvertina Projektus vadovaujantis Nuostatų 24 punkte nustatytais kriterijais bei parengia siūlymus dėl Projektų finansavimo.

14. Atlikę Projekto vertinimą ekspertai:

14.1. teikia išvadą ir pasiūlymus dėl Programos lėšų paskirstymo pagal Programos tikslus;

14.2. teikia išvadą ir pasiūlymus dėl Projektų ir jų įgyvendinimui skiriamų lėšų;

14.3. aptaria Programos ataskaitą, parengtą pagal Projektų įvykdymo rezultatų ataskaitas (Nuostatų 8 priedas);

14.4. teikia išvadą ir pasiūlymus dėl Programos tobulinimo.

15. Prieš pradėdant ekspertų grupės darbą, kiekvienas ekspertas pasirašo Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos eksperto nešališkumo deklaraciją (Nuostatų 3 priedas)

ir Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos eksperto konfidencialumo pasižadėjimą (Nuostatų 4 priedas). Apie tai įrašoma posėdžio protokole.

16. Tuo atveju, jeigu ekspertų grupės narys nenusišalina, kilus viešųjų ir privačių interesų konfliktui, jo balsavimo rezultatai tuo klausimu laikomi negaliojančiais.

17. Ekspertų darbą sudaro individualus ir grupinis paraiškų vertinimas ir Programos ataskaitos, parengtos pagal Projektų įvykdymo rezultatų ataskaitas, aptarimas. Individualų vertinimą ekspertas atlieka savarankiškai iki posėdžio ir šių Nuostatų 5 priede nustatytą Projekto ekspertinį vertinimą teikia dėl kiekvieno paraiškoje nurodyto Projekto. Grupinio vertinimo metu ekspertai aptaria individualaus vertinimo rezultatus ir siekia bendro sutarimo dėl kiekvienos paraiškos įvertinimo.

18. Ekspertų grupės posėdis teisėtas, jeigu jame dalyvauja 4 ekspertai. Negalintis dalyvauti posėdyje ekspertų grupės narys iki posėdžio pradžios ekspertų grupės sekretoriui turi raštu ar elektroniniu paštu pateikti nuomonę posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais.

19. Prireikus svarstyti klausimus skubos tvarka, nesant galimybės surengti ekspertų grupės posėdžio, sprendimai gali būti priimami remiantis ekspertų grupės narių rašytinės apklausos ir (ar) apklausos elektroniniu paštu rezultatais.

20. Ekspertų grupės sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.

21. Ekspertų grupės posėdžiuose pagal kompetenciją turi teisę dalyvauti Ministerijos administracijos padalinių vadovai ir specialistai.

22. Ekspertų grupės posėdžių sprendimai įforminami posėdžių protokolais, kuriuos pasirašo ekspertų grupės pirmininkas ir sekretorius. Prie protokolo pridedama eksperto, negalėjusio dalyvauti posėdyje, pateikta rašytinė nuomonė.

23. Ekspertų grupės narių paslaugos apmokamos kultūros ministro nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

SPRENDIMŲ DĖL PROJEKTŲ FINANSAVIMO PRIĖMIMAS IR FINANSAVIMAS

24. Projektai vertinami pagal šiuos kriterijus:

24.1. scenos meno kūrinio idėjos aktualumas ir novatoriškumas;

24.2. Įstaigos kūrybinės veiklos sklaida ir pasiekiamumo didinimas;

24.3. Projektui vykdyti prašomų lėšų pagrįstumas.

25. Kiekvienai paraišką pateikusiai Įstaigai Programos lėšos skiriamos bent vienam Projektui įgyvendinti.

26. Projektą ekspertų grupės posėdžio metu pristato Įstaigos vadovas ar jo įgaliotas darbuotojas.

27. Projekto įgyvendinimo pradžia gali būti ankstesnė, nei kultūros ministro įsakymo dėl skirtų lėšų data. Projekto pabaiga negali būti vėlesnė nei finansuojamųjų metų gruodžio 31 d. Programos lėšomis finansuojamos tos išlaidos, kurios patirtos nuo finansuojamųjų metų pradžios iki jų pabaigos.

28. Ekspertų vertinimas laikomas baigtu, kai:

28.1. nustatytas Programos tikslų finansavimo proporcingumas;

28.2. priimti sprendimai dėl visų ekspertams teiktų Projektų;

28.3. kiekvienam Projektui pateiktos ekspertų apibendrintos argumentuotos išvados ir siūlymas finansuoti ar nefinansuoti.

29. Finansavimas Projektams skiriamas kultūros ministro sprendimu.

30. Ministerija su nacionaliniu teatru ar nacionaline koncertine įstaiga, kuriai skiriamos Programos lėšos, sudaro sutartį pagal Nuostatų 6 priede nustatytą formą dėl projekto (projektų) finansavimo. Prie sutarties turi būti pridedama projekto (projektų) įgyvendinimo sąmata (sąmatos) (Nuostatų 7 priedas). Dėl kiekvieno finansuoto projekto prie sutarties pridedama atskira sąmata. Kai lėšos skiriamos valstybiniam teatrui ir valstybinei koncertinei įstaigai, sutartis nesudaroma.

Ministerijos administracijos padalinys, atsakingas už finansų valdymą, teisės aktų nustatyta tvarka patikslinta tokios Įstaigos atitinkamos programos sąmata.

31. Esant objektyvioms aplinkybėms ar nenumatytoms sąlygoms, Įstaiga gali motyvuotu raštu kreiptis į Ministeriją dėl kultūros ministro įsakymu patvirtinto Projekto nevykdymo ar jo pakeitimo nauju Projektu, jeigu:

31.1. pagrįsta kūrybinė nesėkmė;

31.2. Projekto kūrybinės grupės vadovo liga ar mirtis;

31.3. užsienio gastrolių organizatoriai pranešė atšaukiantys savo siūlymus;

31.4. Įstaigos vadovui pasikeitus ir pasiūlius Projektą (Projektus) pakeisti nauju Projektu (Projektais) už tą pačią lėšų sumą, skirtą patvirtintam Projektui (Projektams).

32. Ministerija, gavusi Įstaigos motyvuotą kreipimąsi, nurodytą Nuostatų 31 punkte, priima vieną iš sprendimų:

32.1. pritarti Projekto pakeitimui;

32.2. Projektui skirtas lėšas grąžinti Ministerijai.

33. Įstaiga, dėl svarbių priežasčių nusprendusi Projekto viešą atlikimą atidėti kitiems kalendoriniams metams, privalo apie tai informuoti Ministeriją, nustatydama kitą Projekto įgyvendinimo datą. Tuo atveju, Projekto ataskaita pateikiama Nuostatų 34 punkto nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ VERTINIMAS

34. Įstaiga už projektą atsiskaito Ministerijai per 1 mėnesį nuo Projekto (projektų) įgyvendinimo pabaigos, bet ne vėliau kaip iki kitų metų sausio 20 d. Įstaiga atsiskaito Ministerijai už kiekvieną Projektą, pateikdama:

34.1. Projekto įvykdymo rezultatų ataskaitą (Nuostatų 8 priedas);

34.2. Projekto įvykdymo faktines išlaidas patvirtinančių dokumentų sąrašą (Nuostatų 9 priedas). Šį dokumentą teikia tik nacionalinis teatras ir nacionalinė koncertinė įstaiga.

35. Ministerijai pareikalavus, Įstaiga turi pateikti visus išlaidas pateisinančius ir apmokėjamą patvirtinančius dokumentus arba jų kopijas.

36. Nepanaudotas Projekto lėšas Įstaiga privalo grąžinti Ministerijai teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Ministerija pagal Projektų įvykdymo rezultatų ataskaitose pateiktą informaciją parengia Programos ataskaitą (Nuostatų 10 priedas) ir kartu su Projektų įvykdymo rezultatų ataskaitomis teikia ekspertams.

38. Ministerija apibendrintą informaciją skelbia Ministerijos interneto svetainėje.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Projektų įgyvendinimo stebėseną vykdo Ministerija.

40. Paraiškos ir ataskaitos, ekspertų posėdžių protokolai saugomi Ministerijoje teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

Priedų pakeitimai:

2 priedo keitimas pagal ĮV-270

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

7 priedo keitimas pagal ĮV-270

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-585](#), 2018-07-18, paskelbta TAR 2018-07-18, i. k. 2018-12161

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

1 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

3 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

4 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

5 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

6 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

8 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

9 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

10 priedo keitimas pagal ĮV-270

Papildyta priedu:

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-585](#), 2018-07-18, paskelbta TAR 2018-07-18, i. k. 2018-12161

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-1144 „Dėl Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos ir Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-270](#), 2019-04-09, paskelbta TAR 2019-04-16, i. k. 2019-06206

Dėl kultūros ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-1144 „Dėl Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos ir Profesionaliojo scenos meno veiklos nacionalinės programos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

